

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indült BÉTSBÖL Szombaton 3. Oktoberben 1789.

A' CSEPARDI TSATANAK LE-IRASA.

*Jött egy ezen tsatában jelen volt nagy Tiszt Urtól
Magyar nyelven, valamint szóról szóra ide van
iktatva.*

Minekutánna a' Kémek meg-hozták, hogy mint
egy 2-ezerig való ellenség Csepárd mellett,
mely Kinéén túl mint egy 7 mértföldnyire esik, fek-
szik Táborban, és ott magát bé-is lántzolta; azok-
nak meg-ütésekre egy Komondó rendeltetett, mely
Aug. 22-dikén helyéből meg-mozdúlván, a' Titesdi
mezőn gyült öszve: Ide az nap étzaka nagy felét-
ben Kapitány Csiziis B. Splényitől meg-érkezett 200

K k k k

szaba

szabad akaratból vállalkoztakkal olly tsendefségben, hogy az ottan már meg-szállott Húszárok tsak akkor vették ezekbe, a' mikor már ott vólt; mely tsendes érkezése tetzven a' nép Komendánfa *Toskánna* Húszár Seregbéli első Májor G. *Vilhorfszki* Urnak, azt mondá: ennye ha a' Törököt is így lophatná-meg Kapitány *Csizi*! Májor *Kldin* Ur pedig vén Rókának nevezte. Kapitány *Csizivel* vóltak önként-vállalkoztak *Orosztól* fő Hadnagy *Milkovits*, Zászlótartó *Vafsits*; *Splényitől* pedig All-Hadnagy *Marszfeld* Urak, és 100 ember *Orosztól*, 100 *Splényitől*. Innen 23-dikban meg-indulván, igen rósz úton nyomúlunk vala a' *Rolárbi* mezőre, és itt lett meg-nyugvásunk után ismét meg-indultunk 's későn setétben érkezünk a' *Suitsi* mezőre, hól meg-szállottunk. Itt, mintegy 11 és 12 óra között étzaka az egész hadi-test meg-rémülvén, talpra ugrott és fegyverre kapott. A' rémülés pedig tsak abból történt, hogy az *Orosz* Lásjb Kompániájánál egy fegyverből tsinált *Pyramis*, le-esvén, annak zördülésén a' Húszár lovak meg-ijedtek, 's egynéhnyon meg-szabadultak, mellyeket a' Húszárok meg-akarván fogni, a' mint kiáltották hó! hó! arra az egész hadi-test, minthogy fáradva első álomban vólt, edgyik a' másik lármájára fel ebredvén, 's fegyverét kezében tartván, minden kiáltotta hó! hó! azt gondolván, hogy az ellenség már a' nyakán vann: annyival inkább, hogy a' meg-szabadult lovak a' gyepen heverő némely gyalogokat meg-is tapadtak vala. Ezen lárma, minthogy hátúlról ment előre, az eleje a' népnek azt-is gondolta, hogy a' hátulsó

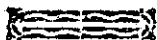

részét meg-tsapta az ellenség. A' lárma mindazáltal tsak hamar le-tsenededék ; de a' Húzfár lovák közzül 13 a' fetétben el-nyargalt, mellyek közzül 4 máig-is oda van.

Itt azt a' parantsolatot vette vala Kapitány *Csizi* (minthogy ő vezette az Elölmenő Serget) a' Komondánstól, hogy az Arnotak' Kapitánnya *Sztojántól* vezettetvén, a' 200 önként vállalkoztakkal virrattig az ellenségnek jobb szárnya-felé ugy nyomúljon, hogy ennek Sántzát meg-haladja, 's mi-helyt meg-virrad, az első ágyú szóra (egy 3 fontos ágyú-is volt velünk) ütfesen dobót, és az ellenségnek jobb szárnyát üfse meg belől a' Sántzon. Ez a' rendelés igen jó vala, de az útozásban valaki tanáttsából meg-változván, haltat parantsolának, és ott állánk, a' meddig meg-virradt.

Septembernek 24-dikére virradora, az elébb irt lárma után 1 óra tályban onnat meg-mozdúlván, elöl megy vala Kapitány *Sztoján* a' gyalog Arnotokkal, azután Kapitány *Csizi* a' 200 önként vállalkoztakkal, azután Húzfár Kap. *Krigger* fél-squadromjával, azután 3 osztály gyalogság; *Orosztól* 2 osztály, *Splényitől* pedig egy; ezután Kapitány *Horváth* maga egész Squadromjával, Kapitány *Simoni* fél Squadromjával, Kapitány *Rákovszki* a' *Krigger* fél Squadromjával, és a' lovas Arnotokkal.

Minekutánna az ellenség' Táborához közeledtünk, parantsolta ezen hadi-tesznek Komendánsa a' 200 önként-vállalkoztatokat 2-felé jobbra és balra menni, 's egészfzen szembe a' bakrok között az el-

lenséggel, kéttseg kívül azért, ne-hogy a' bokrok közt lappangó ellenség a' Seregben kárt tégyen. Igy Kapitány *Csizi* balra húzván magát, egészfen szembe megyen vala előre, tzélozván az ellenségnek jobb szárnyára, hová parantsolatja vala. Fő Hadnagy *Milkovits* a' más 100 önként vállalkoztakkal hasanlóképpen szembe megyen vala előre, noha magát előbb jobbra húzta vala. Hogy közelebb érkeztünk az ellenséghez, a' Vezérünk rendelése-szerint, az egész Hadi-testünk el-terjedett eszzerint „A' *Sztoján* gyalog Arnotjai balra húzták magokat a' hegy-felé el-széledve, honnan osztán az ellenségnek vigyázóit le-is kergették; ezektől jobbról ment Kap. *Csizi* 100 embereivel, ettől jobbról a' Komendáns a' Jágerekkel; ezekután Májor *Kláin* Ur 3 osztály gyalogokkal 3 tsemóban; a' Jágerektől jobbról Fő-Hadnagy *Milkovits* 100 önként vállalkozottal; ettől jobbról a' Húzárok Kapitánya *Horvdth* egész Sqvadromjával, Kap. *Simoni* fél Sqvadrommal; ezeken túl, jobbról, valamivel elébb Kap. *Krieger* fél Sqvadrommal és a' lovas Arnotokkal. A' 3 osztály után második Kap. *Rákovszki* fél Sqvadrommal. Ezeket igy el-terjedve sebess lépésekkel feléje közelíteni látván az ellenség, minthogy menetelünk felől az előtt semmit sem tudott, annyira meg-rémült, hogy csak hármot, 's azt-is minden kár nélkül, lötetvén ágyuival, *Argis*-felé meg-szaladt, ágyuját Sátoraiival edgyütt ott hagyván. A' mint akkor mingyárt hallatott, Húzárs Fő-Hadnagy *Maurer* Ur ugrott-bé a' Sántzba leg-előbbször egynéhány Húzárokkal; de a' Hadi-test Komendán-

dánfa-is csak hamar ott termett, 's a' több Húzfárság-is, kiknek mellyek meg-tölt vala vitéz-bátorsággal, azonnal meg-érkezének, és az ellenség *Lágerében* keveset tüzelvén, az ellenséget üzöbe vették, és a' kiket utól érhettek, azok közzül talám egy sem maradt, hogy a' más Világra ne-küldötték volna. Ezeknek az el-esteknek én meghatározott számokat nem tudom; de a' mi Húzfársaink azt beszélik, hogy a' 100 at meg-haladja.

Hogy e' szerint az ellenséget üzöbe vették a' Húzfársok, a' Régulált gyalagok közzül Kap. *Czizl* érkezett leg-előbb az ellenség' Táborába 100 önként vállalkoztakkal, de nem tarthatván *Legényeit*, a' Török Sátorok közt kerefztül ment, és egy tiszta helyen állította rendbe a' maga népet, tartván attól, hogy széllyel botsátván a' népet prédára, hamar özve-nem-szedheti, és ha az ellenség a' Húzfársokat vizsgálja találja nyomni, segítségekre nem lehet, sőt el széledett népet-is el-veztheti. Kévs idő múlva Fő-Hadnagy *Milkovits*-is oda érkezvén, az az előtt jobbra vált 100 önként vállalkoztakkal, azokat-is a' más 100-hoz formáltatta, 's mind addig ütköző rendben ott tartotta, valamig a' Komendáns az ellenségnek üzéséből vizsgálja-nem tért. Ezen 200 önként vállalkozott különös ditséretet érdemlett volna azért az álhatatóságért, hogy ámbátor láttuk, hogy mások bontogotják a' Török Sátorokat, buvják a' Török kunyhokat, 's ki edgy, ki más prédát hoz; még-is ök a' parantsolatnak engedelmeskedvén, magokat az ütköző rendben megtartották, (Ez egy ütközetben lévő népnek va-
lósá-

lóságos Borostyán-koszorúja!) 's valamint *Kurtzius* írja: „Hogy a' vitéznek szive nem kevésbé erőfe-
dik a' ditsérettel, mint a' jutalommal, éppen csak
a' ditséret lett volna az ő jutalmok; mivel hogy
semmi nyereséget nem tsinálhattak. Májor *Kláin*
Ur a' 3 osztályt az ellenség' Táborán innét fel-ve-
zetvén, ott tartotta ütköző rendben, éppen csak
az *Orosz László* Kompániáját küldötte a' Templom-
hoz előre.

A' Sereg Komendánsának a' Sántzba lett víz-
sza-térése után, hozzá ment Kap. *Czizi* kérdezni,
hogy tovább mit parantsol? 'S hát azonban az ön ként
vállalkoztak közzül, egy háta-meget lévő sűrűn és
magosan fel-nőtt burján-felé (gurdély) tüzelnek,
vele edgyütt oda nyargalván a' Komendáns, kér-
dezi mire lövének? 's minekutánna ök azt felelék,
hogy Török vagyon a' Burjányban, parantsolá a'
Komendáns a' fűrű Burjánon egéfsz néppel kerefsztül
menni; de minthogy a' burján fűrűsége miatt meg-
járhatatlan vólt, csak a' nyomásokon menének kerefsz-
tül, 's egy Törököt sem találtak; a' honnan Ka-
pitány *Czizi is* hátra-vezeté a' maga népét, és a'
Húzárokknak, kik már 3 osztályak mellett jobbról
forban állottak, jobb szárnyát eleibe formálta.

Kevés idővel azután, minthogy egynéhány 100-
ból álló ellenség vízsza-tért, Májor *Kláin* Ur a' 3
osztályokkal 4 ízegü hadi-rendet formáltatott; azt
formáltatott Kap. *Czizi is*, hogy a' Húzárok' jobb
szárnyának óltalmúl lehessenek. Tüzelt is az ő népére
az ellenség csak hamar, mind a' füst alól, mint-
hogy a' Török Kunyhokat meg-gyujtották vólt,
mind

mind a' fűrű-bokrok közzül; de a' gollyóbis mind fejek felett süvöltözött-el, éppen egy *Orafz* Sergebéli katonának ment kereftül bal tzombján egy gollyóbis. E' szegény, az ő sebjével akkor hátramenván, valamely árokban úgy el-rejtette magát, hogy hová lett? tudni nem lehetett, és azután 4 napokkal került-vizfsza *Saracentsdre*, 4 forintokat fizetvén egy Oláhnak; hogy lóháton olly mefszűn-nen vizfsza-hozta. Ez a' katona is méltán meg-érdemli a' ditséretet, kit az ő Fejedelméhez tisztán buzgó hivsége fájdalmas sebjével-is vizfsza-hozott, lábában hozván-el a' gollyóbist. — Itt az ellenségnek tüzét *Kap. Czizi*-is tüzzel fogodta; 's azonban a' 4 szegü foros serge közzül ágyuval lövén az ellenség-felé, a' Komendáns dobot ütettet, 's elmozdittá a' gyalogság 4 szegü sorjait; a' Húzfárság-is előre rugtata, kiknek mellyeket az előbbi győzelem még inkább erősítette, de úgy elszalada az ellenség, hogy utól sem érhatték. — Mint-hogy a' Szebeni Ujságíró ezen tsatát illy környéken meg-nem írta, azért tevém pappirosra. (A' többi; hogy mit nyertünk itten, és mit vesztettünk, meg-van az ezelőtt költ Kurirunkban.) Ezen Levellenek végén tsak azt jegyezhetem-meg, hogy bátrabb mejjú katonát *Trója* sem szült, mint *Májar G. Vilhorfszki*.

A' F. Hadi-Kantzellúriától ki-adott Tudósítás

tsak ez:

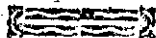
(**) Feldmarfal-Lájdinánt *H. Hohenlohé* által, egy a' Generál *Májersháim* által Septembernek 22-dikén Oláh-országban *Kimpolongánál* esett szerentsés

recog-

recoznoscérozása következendő módon iratik le:
 „A' Komendérazó Generáltól vett parantsolatra,
 Gen. *Májersháim* 3 Kompánia másfodik Erdélyi Oláh Seregbéli gyalagokkal, 150 Keménylövőkkel Májor *Binszföld* alatt, 1 Sqvadrom *Toskána Leopold* Húzársággal, és a' Székely Húzároknak egyik szárnyával Májor *Ürményi* alatt *Kimpolongába* élé-mozdult, és minthogy itt 200 Törököt és 500 Arnotokat talála, kikenél egy 4 fontos ágyu-is vala, ezen ellenségre leg-ottan réá üte; és az ő bátor rájjok ütése azt is tselekedte, hogy 60 Törököt azon helyben öfzve-vagdaltata, 14-et el-foga, a' többit mind el-szélelzté; az ágyut egy Hadi-készülettel terhelt szekérral és 16 Zászlókkal el-prédála — sőt a' mi nagyobb az Oláh-orzági Hertzeg *Mauroyéni* nek egy útban lévő *Kurirját* ezen alkalmatósággal, minden petsétes Leveleivel edgyütt, el-fogá. H. *Hohenlohé* ezen Tudófitásának végén azt igéri, hogy mihelyt Gen. *Májersháim* Urtól a' bővebb Tudófitást véfzi, azonnal az Udvarhoz küldeni el-nem mulatja. (**)

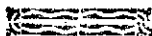
Tegnap érkezék Bétsbe H. *Kóburgtól* megint egy olyan Kurir, ki már az estve az egész Vároft ugy meg-örvendeztette vala, hogy a' Vendégfogadóknban mindenek ezen köfzönettel ífzszak vala a' Bort: Éljen a' Tsászar! éljen Hertzeg *Kóburg!* — Mig ezen Kurirtól hozott örvendetes Tudófitás a' Hadi-Kantzelláriától kezünkhöz érkezne, tsak azt irhatjuk ezen örvendetes hirröl, hogy Hertzeg *Kóburg* az elötte táborozó ellenséget megint megverte; azok közzül 4000 le-aprított, 1000-et el-fogott,

fogott, azoknak Táborát, ágyujt és mindenét prédába nyerte. Még tám hónap kezünkhöz fog jön az erről való bizonyos Tudósítás; azért egy kis illendő várakozással.

Midőn Tsötörtökön dél-előtt ezt eddig megírtam volna, és a' betükben-is ki-vólna már szedve, egy véghetetlen lármát hallok a' Városban, megjelenek magom-is a' szenes-piatzon, 's hát egy zöld mentés és veres nadrágos Húzfár Tiszt Urat győzedelmi pompával hordoznak a' Városnak minden útzáin sebes vagtatvá lóháton; elől-mennek vagy 24 veress Német Dolmányban öltözött Posta Tisztek és Postillionak; kiknek jobb kezekben tsattagtató ostor, bal-kezekben Posta Sip; sipolnak és tsattagtatnak. Ezen győzedelmi-pompára az egész Város minden Holtátjaival edgyütt öszve-tódált, úgy hogy a' lovas Német katonáknak fegyverrel kellett lóháton utat tsinálni az' útzákon. Alig érkezém meg a' győzedelmi pompából 12 óra után, 's hát már a' Hadi-Kantzelláriától következő Tudósítás adatott-ki nyomtatásban:

(**) Az Oláh-országban *Kimniknél* a' *Martinesfi* mezőn fekvő Táborból, a' Lovas Seregnek Vezére *H. Kóburg*, az *Erdődi* Húzfár Sergének Kapitánya *Hartelmüller* Urat, egy Septembernek 22-dikén irt Petsétes levéllel a' Felséges Tsászárhoz küldötte azon Tudósítással, hogy ő, edgyesítvén magát az Orosz Vezér *Szuverovval*, minekutánna ezen edgyesült Tábor egész 4 napok 's meg annyi étzakák alatt fegyverben állott vólna, az ellenség Táborán, mely a' Nagy Vezér igazgatása alatt mint
egy

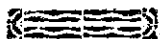

egy 80 vagy 100-ezerből áll vala, egy tökéletes győzedelmet vett. Az ellenség közzül több mint 4000 a' tsata-piatzon halva marada, 31 él-fogottaték, és 80 ágyukot nyerének prédába.

A' mi Kárunk, a' mint ekkor H. *Kóburgnak* tudtára vala, 200 embernél többre nem mégyen, holtakat sebeseket öszve-fzámlálván. Ezen Tudófitás a' tsata-piatzon iratott; azért még erről bővebb Tudófitásokat ígért H. *Kóburg*. Addig is Generál *Karajtzai* ezen ő Felségéhez jött igen rövid Tudófitásban ki-mondhatatlanúl ditsértetik.

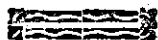
Eppen akkor, midön H. *Kóburg* ezen Tudófitást ő Felségéhez írná, egy más Tudófitást vészen, egy Orosz Vezér H. *Repnintől* hozzá küldött Kurir által, az Orosz Tábornak győzedelméről, melyet a' nevezett *Répnin* Hertzeg vezérel vala, és a' mely győzelem esett Belzszarábiában *Thobáknál* a' *Séráskir* *Hafsán* Bafa Táborán. — Az ezen Tudófitást hozott Kurir Kapitány *Hartelmüler* Ur tegnap, u. m. Septembernek 30-dikán délután érkezék Bétbe, és ma, u. m. Okt. 1 napján dél-előtti 11 órakor 2 Postá Tisztnek és (a' mint már meg van írva) 24 Postillionak szipoláfok között a' F. Hadi Kantzelláriához kifirteték-bé, és onnan Fegyvertárnok mester G. *Vallishoz*, ki még, F. M. G. *Hadik* Ur ő Excellentiájának egészzen helyre nem állott egészsége miatt, a' Hadi-Kantzelláriuságot folytatja!!! és ott a' győzedelmet elé-beszélvén, egész pompával a' Városnak minden úttzáit meg-kerülé. (**)

Midön ezen Kapitány Ur tegnap dél-után, ezen örvendetes hirrel Bétbe érkezék, ő Felsége, a' ma-

ga úgy nevezett mulató *Au-Kertyében* vala, és a' Kurir-is ide-mene ő Felségéhez. El-olvasván ő Felsége a' H. *Kóburg* Levelét, örmében alig tudja vala mit tselekedjék. A' Kurirt maga mellé ülteté azon szörnyü puszkaporfzág — a' fok Tábori nyughatatlanságokban el-tsúnyúlt Uniformisba. A' Kapitányt Májornak szolitá mondván: No Kedves Májor Uram! el-fáradott ugyé? tetsék a' helyyet, a' maga poross Kálapja helyyet, az ennyimet fel-tenni, és jöjjen velem *Hetzendorfba*, ott majd ki-nyugoszfza magát.) 5 nap alatt jött a' Kurir) El-vivé ő Felsége magával, és ma *Hetzendorfból* jött-bé a' győzedelmi Pompa. Ezen tsatának bővebb le-írása következőnkben fog lenni, ha az ezt hazó Staféta addig meg-érkezik. Van ivás, és öröm kiáltás Bétsben!!

A' *Zemlinből* és a' *Belgrád* alatt lévő Táborból érkezett újabb Tudósítáfok azt bizonyítják, hogy a' m. h. 19-dikén reggeli 10 órakor az ellenség ki-ütött vala *Belgrádból*, melyet *Laudon* vezén ész-re, a' Lovás Seregből önként vállálkoztakat küld-e ellenek, kik az ellenséget kárral igazíták-vízfza *Belgrádba*. A' mi Húzfáraink olly vakmerőségre vetemedének, hogy az ellenséget egészfzen *Belgrád* Kapujáig kergeték, sőt némellyek a' Szabad-seregbéliek közzül a' *Belgrádi Vizi-Városba* béis-ütének (ez egy külső Hoffát) és küllömbb küllömbb prédát hozának-vízfza. Nékünk itten igen kevés Kárunk esék. De ugyan azon nap egy Sereg ellenség a' *Száva* vize-felől való részéből a' Városnak ki-üte, hól már melegebbetske vala a' tsata; de innen-is

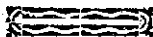
nen-is károkkal veretének vizsgálja. A' miéink köz-
 zül 1 Májor, 2 más Fő-Tisztek és 50 köz-embere-
 rek hozának innen sebet vizsgálja, és 10 egynéhányon
 ott hagyák életeket. A' miéink ezen a' napon el-
 foglalták a' *Sofia* Templomát, mely a' Belgrádi
 Rátz-Városon kívül egy dombon vagyon. Azt gon-
 doljuk vala, hogy 19 — 20-dikra virradolag egy-
 néhány bombit hányó Battériákkal készen lészünk;
 de a' Törökök ezen az északán olly rettentő tüzet
 adának a' mi munkásainkra és a' *Dunavitzi* föld-
 várainkra, hogy elé nem mozdúlhatánk. Ezek bom-
 bit és gránátot hányának mint az első a' mi né-
 pünkre, és mazsorokkal tüzelnek vala, mely meg-
 nem szűnnek. — 20-dikban egész nap semmi neveze-
 tes nem történt, csak a' szüntelen tüzelő rettentő
 ágyuk szollanak vala, mint máskor. Estvéli 9 óra-
 kor egész tsendesség vala Belgrádban. Egyszer néz-
 zük Zemlinből, 's hát úgy tetszik, mintha Belgrá-
 don túl keményen vilámlana, és megszűnően ol-
 lyan füket lármát hallánk, mintha tsendesen meny-
 dörögne mind addig, míg a' Tsászári Táborból ke-
 mény ágyúzás végzé ezen képzelt dolgot, és edgyik
 része a' Belgrádi Külső-Városnak lángba borula.
 Más nap hallok-meg, hogy a' Belgrádiak, a' Kon-
 stántzinápolyi Kapun 9 órakor estve egy ki-ütést
 tettek, és a' mi Szélső-vigyázatainkat a' hátra-
 nyomulásra kényszerítették. Egy Komondó, mely a'
 mi Szélső-örizőinknek segittségekre fiet vala, a' mi
 vizsgálja-nyomuló népünket a' letétben ellenségnek
 képzeli vala, és tüzet ada reájok. Ezen letét
 északától okoztatott hibánk miatt el-veszténk 1 á-
 gyuzó

gyuzó Seregbéli Májort és egynéhány népet. Azonban a' hiba csak hamar észre-vétettvén a' nagy-dühöfiséggel tsatázó ellenséget visszavertük. — 21-dikben délután ki-jön Belgrádból egy Kevély Török egy szürke Paripán, és a' Czigány nevű falú-felé vágat vala; de szerentséltlenül; mert szürke Paripájával edgyütt agyon löveték. 50 más Törökök az útban valának már ezt követni; [de midőn szemlélnek, hogy ez a' lováról tsepeg, és a' szürke-is el-esett, szerentséfebbnek tarták visszavertni. — A' tüzelés minden nap és éjjel így foly. All-Hadnagy Gróf Májgertnek edgy darab gránát találta a' Kalaptartóját, mely által veszedelmes sebet kapott. — Feldmarfal *Laudon*, még a' Tábornak Serviába lett által-menetele előtt, Zemlinbe hozotta a' Bánátban el-fogott *Bin-Basát*, némely más foglyokkal edgyütt, és mind szép szóval, mind fenyegetéssel kényszerítette, hogy mondonák meg, mitsoda Sergek vagnak Serviának óltalmára rendelve? Ezek, sőt a' későbben fogott foglyok-is, azt mondják, hogy a' Séráskir jöne Belgrádnak segítségül 30-ezerrel, és az Orsovánál lévő *Séráskir*-is erre volna rendelve: mást az ellenség' segítségéről nem tudánk. Még 22-dikben nem vólt Belgrád formáliter ostrom alatt; de már most; minthogy a' mi Sántzaink csak 40 lépésnyire vagnak a' Belgrádi Sorompoktól, kétség kívül melegebb *Belgrád*.

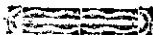
Elegyes Tudósítások.

A' F. Császár friss egétségben vagon; még ugyan Bétsbe nem költözött; de ottan ottan vagon szerentsénk ő Felségének szemléléséhez. Az ő Felsége meg-gyógyulása után a' m. hón. 27-dikén vala

az első szolgálat *Hetzendorfon*, melyre Vendégekülvalának hivatalosok *F. M. G. Laszi* fő *Camerárius Rosenberg*, fő Udvari-Marsal Gróf *Kaunitz*, és ezeknek Feleségek; mind a' két Hertzeg aszszonyok *Károly* és *Ferentz Likhtenstáin* Uraknak Hiteisei, és *Ulrich Kinszkiné* Hertzeg-aszszony. — Már megérkezett Budára az Udvari *Fourir Le Noble* Ur, hogy ott a' Királyi palotát *Ferentz* fő Hertzeg, és ennek Hiteisének számokra el-készítettse, mely a' jövő Mártziusnak végéig készen lévén, a' megnevelt fő Hertzeg Hiteisével edgyütt Budára fog leköltözni lakni, a' háború után. — Sept. 28. dikán Hertzeg *Likhtenstáin Károly Khevenhiller* Gróf Kisaszszonnyal házolsági nyügbe lépett, és másnap *Aloys Likhtenstáin* Ur adá meg a' Lakadalmi pompát és vendégséget. — Obestlájdinánt *B. Laudon*, a' Feldmarsalnak Unokája, forró hidegben fekszik. — A' *Nádasdi* Sergében vólt Kapitány *Széenthal*, a' *B. Laudon* ajánlására, a' Felsége által a' Határnok Sergeknél Májorjá tétetett. — Itt Bétsben majd minden nap, és ézaka külömbb külömbb-féle gonofszágok és tolvajságok mennek végbe. A' múlt héten reggeli 8 órakor az Udvari Kints-tár számvető *Régisztrátora* bé-menyén a' maga hivatalának kintses Házába, midőn egyedül munkához fogni kívánna, rá-üt egy Gonofztévő a' Kintses háznak dolgozó első szobájában, és ennek nyakát keresztül szurdolván, fél hólton hagyá a' földön heverve. Minthogy a' Kintses-szoba, hól a' pénz és Bankó-tzedülák állanak, nyitva nem vala, sok kárt nem tehetett, hanem azon 200 forintokat, mely ott jelen vala,

az arany-óráját ezen szentsétlen Tisztviselőnek, és egyéb apróságot el-vive, és máig sem tudatik ki-
lett légyen: amazt pedig nyakba-hordó széken vi-
vék-ki innen véresen. Ezen történet előtt való nap
egy Német Birodalombéli Agensiól is estvéli 9 óra-
kor el-vivének a' Gonosz-tévők 70-ezer forintot, és
és az otthon lévő alszonyt meg-kötözve, és szá-
ját bé-kötve hagyák otthon. Itt majd minden nap
bóltokat vernek-fel; mellyet kétség kívül a' szük-
ség és a' meg-szokott pompás élet okoz. — Az Er-
délyi széleken semmi nevezetes történet nem esett,
hanem hogy a' szüntelen való eszözések miatt a' nép
fokot szenvedett, a' Tábor fok károkat vallott. —
Azok a' *Toskána* Sergebéli, a' *Czepári* tsatában ma-
gokat mindenek felett vitézül vívelt, 2 Húszárok,
kiknek ő Felsége a' jutalom ezüsti pénzt adta, u. m.
Bálint János és *Boér János*, mind a' ketten született
Erdélyi Magyar fiak. *Bálint* Gyergyai fi, Udvarhely
Vármegyéből, *Boér* pedig *Maras Lékentzei* Torda
Vármegyéből. Midőn ezen ezüsti-pénzek *Kynénibe*
meg-érkeztenek, és ezen pénzek által-adattanak,
a' Sergek parádében *rukkoltanak-ki*. Generálmájor
Brugglakh Ur, minden Stab-Tiszttektől kifizetvén,
meg-jelenék a' Sergek előtt, az eddig tett hiv és
vitéz szolgálatajt az egész Seregnek közönségesen
meg-köszöné; nevezetesen pedig ezen 2 Húszárnak
vitézségéről egy érzékenyítő beszédet és dicséretet
tartván a' nép előtt, mind a' 2 Húszár ki-szollitta-
ték a' hadi-rend elcibe, és a' Generál maga akasztá
mind a' kettőnek Dolmányára a' jutalom pénzt.
Nem lehet észszel fel-érni, mely nagy érzékenysé-
get

get okozott legyen ezen *Scena* a' fegyveres népségben. Mindeneknek szemekben ég vala a' vitézségnek azon tüze, mely az ilyen jutalom pénzekre nyitja az ajtót. Végre egy közönséges öröm kiáltás támoda, és ezen szókkal végződék el a' Czéremónia: Éljen *JOSEF* Tsászár, ki a' vitézséget így jutalmaztatja!

Utolsó Jegyzés: „Valamint tavaly 31-dik Augulusban *Beltzefye* körül, úgy az idén 3-dik Augulusban a' *Bodzai* Pafszusnál, a' Székely Húzároknek meg-mútatott rendkívül-való vitézségért, méltoztatott ő Felsége Hertzeg *Hohenlohé*hoz következendő maga keze-írását küldeni: „A' *Bodzai* Pafszusnál előtt szerentsés történetről való Tudósítását Kegyelmednek ki-mondhatatlan nagy örömmel vettem. Kérem Kegyelmedet, hogy az én Közfönetemet, és ezen való meg-nyugvátomat Obester *Sültznak*, *Májor Borna* és *Dánielnek*, minden itt volt Tízteknek és az egész népségnek képeben jelentse. Máfodik Kapitánynak *Gányinak* (*), a' kit én igen jól esmérek, azt a' Kapitány nélkül lévő Sqvadromat leg ottan adja által. *JOSEF*.”

(*) Kap. *Gányi* 15 esztendő korában már Húzárok Káplár volt, és mint fel-ferdült ifjú a' 7 esztendő háborúnak tüzet ki-állotta. Igen szép ifju lévén, Boldogult édes Anyánk *Mária Theresia* Húzárok Káplárból Testörzönnek Verbuálta, innen ment a' *Gréfen* Seregéhez, ott szolgált ditséretesen, míg megint a' Testörzö Sereghez fő Hadnági Rangba vilfza jött, tserélvén egy Testörzövel Rangot. Innen ment a' Székely Húzárokhoz. Sok szerentsétlenséget és nyomorúságot szenvedett; pedig egy ollyon katonára, kinek lok ezerek között kelleik párját keresni; igen szép természetű ember-is, azért írta ő Felsége, hogy jól esméri. Van 20 esztendeje, hogy Tízti, és a' leg-jóbbik Ur a' Világon.